

การเมืองจีนช่วงสี่ จิ้นผิง : นโยบายรอบรัฐ นโยบายต่างประเทศ
ของจีน เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองภายในและระหว่างประเทศ

ธนชัย กานพรหมมา¹

ฟ้าสว่าง อภิมหาเกรียงไกร²

วิธวินท์ เผ่าภูรี³

วิศรุต แทนทด⁴

ภิญญาพัชญ์ เนื่องพลงาม⁵

วิชิต ศรีละพรม⁶

ปราณปรียา ศักดิ์อุบล⁷

Received: April 20 , 2024; Revised: June 12, 2024; Accepted: June 25, 2024

¹ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: thanachai.ka@ku.th

² _____ . Email: fahsawang.a@ku.th

³ _____ . Email: vitawin.p@ku.th

⁴ _____ . Email: wissarut.ta@ku.th

⁵ _____ . Email: pinyapach.n@ku.th

⁶ _____ . Email: wichit.sri@ku.th

⁷ _____ . Email: pranpreeya.sa@ku.th

บทคัดย่อ

สี จิ้นผิง (Xi Jinping) ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งดำรงตำแหน่งยาวนานถึง 3 วาระ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 ที่สี จิ้นผิงขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเขานั้นสร้างความแข็งแกร่ง และนำพาจีนสู่การพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ตามหลักการที่เขาได้ประกาศต่อประชาชนนั่นก็คือหลักการ China's Dream โดยเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวาระของสี จิ้นผิงส่วนใหญ่จะเป็นเหตุการณ์ที่นำไปสู่ความขัดแย้งกับต่างประเทศทั้งกรณีข้อพิพาททะเลจีนใต้ เหตุการณ์การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในการปราบปรามผู้ประท้วงในฮ่องกง ซึ่งก็นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งผ่านนโยบายต่างประเทศ

นโยบายภายในและนโยบายต่างประเทศในวิสัยทัศน์ของสี จิ้นผิง นั้นเน้นการสร้างความมั่งคั่ง ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาประเทศให้กลับไปเป็นผู้นำในเวทีโลกอีกครั้งจนนำไปสู่การกำหนดนโยบายโดยเน้นการพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านการเมือง เช่น การปฏิรูประบบทหาร นโยบายลูกสามคน เพื่อเพิ่มจำนวนประชากร และได้ทำการวางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เช่น นโยบายลดความยากจน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น “ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative : BRI” หรือ “ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนานาประเทศ

คำสำคัญ: สี จิ้นผิง, ประเทศจีน, ความฝันของจีน, การพัฒนาแห่งชาติ, ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

Chinese Politics During Xi Jinping : State Policy, Chinese Foreign Policy, Important Domestic and International Political Events

Thanachai Kanpromma⁸

Fahsawang Apimahakriangkrai⁹

Vitawin Poupooree¹⁰

Wissarut Tantod¹¹

Pinyapach Nuangpholngam¹²

Wichit Srilaprom¹³

Pranpreeya Sak-Ubol¹⁴

⁸ Department of Political Science and Public Administration, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University Email: thanachai.ka@ku.th

⁹ _____. Email: fahsawang.a@ku.th

¹⁰ _____. Email: vitawin.p@ku.th

¹¹ _____. Email: wissarut.ta@ku.th

¹² _____. Email: pinyapach.n@ku.th

¹³ _____. Email: wichit.sri@ku.th

¹⁴ _____. Email: pranpreeya.sa@ku.th

Abstract

Xi Jinping is the current President of the People's Republic of China, having served for three terms since 2013. During his presidency, Xi Jinping has strengthened China and propelled it towards significant developments, guided by the principle of China's Dream. However, his tenure has also seen notable conflicts with other countries, such as disputes in the South China Sea and the implementation of national security laws to quell protests in Hong Kong, which have necessitated foreign policy adjustments.

Internally and externally, Xi Jinping's vision emphasizes wealth creation alongside national development to restore China as a global leader. This has led to policy formulations focused on three areas: political reforms: including military restructuring and the two-child policy to boost population growth; economic policies targeting poverty reduction; and international relations strategies like the Belt and Road Initiative, aimed at fostering positive relations with numerous countries.

Keywords: Xi Jinping, China, China's Dream, National Development, Belt and Road Initiative

บทนำ (Introduction)

สี จิ้นผิงประธานาธิบดีคนที่ 13 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ขึ้นดำรงตำแหน่งครั้งแรกในปี ค.ศ. 2013 เขาเกิดเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1953 ณ กรุงปักกิ่ง เป็นบุตรของสี จ้งซุน (Xi Zhongxun) อดีตรองนายกรัฐมนตรีในสมัยของโจว เอินไหล (Zhou Enlai) และอดีตรองกรรมการบริการแห่งกองทัพภาคที่ 1 ภรรยาคนปัจจุบันของสี จิ้นผิงคือเพิง ลีหยวน (Peng Liyuan) นักร้องและนักแสดงละครเพลงผู้ได้ฉายาว่า “ดวงอุกัณฐ์สามี่” ทั้งคู่มีบุตรสาวชื่อสี หมิงเจ้อ (Xi Mingze) (หยาง, 2557; จุลชีพ ชินวรรณ, 2555)

แม้ช่วงชีวิตวัยรุ่นของสี จิ้นผิงจะถูกส่งไปยังชนบทตามนโยบาย Sent-down youth ของเหมา เจ๋อตง (Mao Zedong) แต่ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 เปลี่ยนผ่านสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 เขาก็ได้แสดงฝีมือในการบริหารจนเข้าตาเจียง เจ๋อหมิน (Jiang Zemin) และเจิง ชิงหง (Zeng Qinghong) อดีตประธานาธิบดีและอดีตรองประธานาธิบดีที่สังเกตเห็นถึงความสามารถในการสื่อสารกับมวลชน ความสามารถในการบริหารจัดการงานและคน และที่สำคัญคือความใส่ใจและเคารพผู้อาวุโสซึ่งอาจส่งผลดีกับบรรดาผู้อาวุโสภายในพรรคในอนาคต จนนำมาสู่การได้รับสมญานามว่า “ผู้นำสูงสุดตลอดชีพ” ซึ่งกว่าจะมาเป็นผู้นำสูงสุดตลอดชีพได้นั้นสี จิ้นผิงต้องใช้ความพยายามในการเข้าสู่การเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ แต่ด้วยความสามารถทำให้สี จิ้นผิงก้าวสู่การเป็นผู้นำ และนำพาประเทศจีนพัฒนา

ทันกระแสสังคมโลก และขึ้นสู่การเป็นประเทศแนวหน้าของโลกผ่านนโยบาย และการบริหารประเทศของตัวเอง

ในส่วนนี้คณะผู้เขียนแบ่งเนื้อหาออกเป็นสามส่วน ในส่วนแรกเป็นการอภิปรายและวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นบนเวทีโลกของประเทศจีนภายใต้การนำของสี จิ้นผิง ส่วนที่สองเป็นการอธิบายและวิเคราะห์นโยบายสำคัญภายในประเทศที่มาจากการกำหนดขึ้นของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และพรรคคอมมิวนิสต์ ส่วนสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศที่สำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้แนวทางการดำเนินการผ่านการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการต่างประเทศ

เหตุการณ์สำคัญในสมัยของสี จิ้นผิง

ข้อพิพาททะเลจีนใต้ เนื่องจากทะเลจีนใต้เป็นทะเลปิดที่อยู่มหาสมุทรแปซิฟิกครอบคลุมอาณาบริเวณตั้งแต่ช่องแคบไต้หวันไปจนถึงสิงคโปร์ รวมทั้งอ่าวตังเกี๋ยและอ่าวไทย มีเนื้อที่รวมประมาณ 3.5 ล้านตารางกิโลเมตร อีกทั้งเป็นเขตเส้นทางเดินเรือสำคัญและมีเรือสัญจรเป็นอย่างมากโดยเฉพาะเรือบรรทุกสินค้า นับว่าเป็นอีกหนึ่งเส้นทางเดินเรือสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก ซึ่งประเด็นที่ทำให้เกิดข้อพิพาทกันนั้นคือปัญหาของอาณาเขตของทะเลจีนใต้ซึ่งตั้งอยู่ทางใต้ของประเทศจีนและเกาะไต้หวัน ในขณะที่เดียวกันก็ตั้งอยู่ทางตะวันตกของฟิลิปปินส์ ตะวันตกเฉียงเหนือของมาเลเซียและบรูไนดารุส

ชาลาม เหนืออินโดนีเซีย และตะวันออกเฉียงเหนือของสิงคโปร์ โดยในทะเลจีนใต้มีหมู่เกาะเล็ก ๆ รวมกว่า 200 เกาะ ในแนวหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) และหมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) ซึ่งกลายเป็นชนวนเหตุสำคัญนำไปสู่ข้อพิพาทระหว่าง 6 ประเทศ คือการอ้างสิทธิในหมู่เกาะสแปรตลีย์ และหมู่เกาะพาราเซล โดยประเทศจีนได้อ้างสิทธิว่าญี่ปุ่นได้ครอบครองพื้นที่เกาะเหล่านี้เป็นฐานทัพทางทหารในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งหลังจากญี่ปุ่นแพ้สงคราม รัฐบาลเจียง ไคเช็ก (Chiang Kai-shek) ก็ได้ส่งเรือเข้าควบคุมหมู่เกาะเหล่านี้และอ้างสิทธิการครอบครองโดยใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ภายในเส้นประเก้าจุด ในปี ค.ศ. 1992 จีนได้มีการร่างกฎหมายที่ชื่อว่า “กฎหมายว่าด้วยทะเล อาณาเขต และเขตต่อเนื่อง” (Law on the Territorial Sea and the Contiguous Zone) ระบุว่าพื้นที่ทั้งหมดในทะเลจีนใต้อยู่ภายใต้อธิปไตยของจีนและสามารถส่งกองกำลังไปปกป้องอธิปไตยจากผู้บุกรุกได้ อีกทั้งในสมัยของสี จิ้นผิงได้มีการทำกิจกรรมทางทะเลที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความเชื่อใจของประเทศที่เกี่ยวข้องในข้อพิพาท เช่นการถมพื้นที่ในทะเลเพื่อทำเกาะเทียม การฝึกซ้อมและการลาดตระเวนทางทหารโดยเรือรบของประเทศจีน การห้ามประเทศอื่นทำการประมงในพื้นที่ข้อพิพาท รวมทั้งบทบาทของประเทศมหาอำนาจและประเทศรอบนอกซึ่งนำไปสู่ความตึงเครียดในภูมิภาค (ศิริโรตม์ ภาคสุวรรณ, 2560 : 63)

ในปี ค.ศ. 2016 ศาลอนุญาโตตุลาการถาวรได้ตัดสินว่าจีนไม่มีสิทธิในเขตน่านน้ำ ซึ่งทางรัฐบาลปักกิ่งภายใต้การปกครองของสี จิ้นผิง ได้ประกาศออกสื่อว่า คำพิพากษาจะไม่ส่งผลกระทบต่ออธิปไตย

ผลประโยชน์และสิทธิเหนือน่านน้ำในทะเลจีนใต้ อันเป็นของจีนแต่ประการใด โดยจีนจะเดินหน้าปกป้องสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคอย่างเต็มที่ (กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน, 2559 : ออนไลน์) ซึ่งหลังจากนั้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนได้มีการสร้างฐานทัพเรือและมีการติดตั้งยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ บนเกาะที่จีนอ้างสิทธิ อีกทั้งในช่วงปี ค.ศ. 2023 มีรายงานจากทางการฟิลิปปินส์ออกมากล่าวหาทางการจีนว่า เรือยามชายฝั่งของจีนยิงปืนฉีดน้ำแรงดันสูงใส่เรือ 3 ลำของฟิลิปปินส์ในทะเลจีนใต้ ซึ่งทางจีนก็ได้โต้กลับว่าพวกเขาใช้มาตรการควบคุมกับเรือที่รุกล้ำน่านน้ำของพวกเขาในแนวสันดอนสการ์โบโรว์ (กนกกฤษฎณ์ รักษาพรหมณ์, 2566 : 1-2)

เหตุการณ์ต่อมาคือการใช้กฎหมายความมั่นคงแห่งชาติฮ่องกงปราบปรามกลุ่มผู้ประท้วง โดยสี จิ้นผิงได้กล่าวในสุนทรพจน์ในพิธีรับรองรัฐบาลสมัยที่ 5 ของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ปี ค.ศ. 2017 ว่า “เพื่อรักษาและดำเนินการตามหลักการ ‘หนึ่งประเทศสองระบบ (One country, two systems)’ เพื่อผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง สนองความต้องการในการรักษาความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงของฮ่องกง ป้องกันผลประโยชน์พื้นฐานแห่งชาติและบรรลุผลสำเร็จตามปณิธานร่วมกันของชาวจีนทั้งปวง นั่นคือสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการแจ้งชัดว่ารัฐบาลกลางจะบริหารงานตามนโยบาย ‘หนึ่งประเทศสองระบบ’ อย่างแน่วแน่ และขอให้ท่านได้เชื่อมั่นว่านโยบายดังกล่าวจะถูกนำไปใช้ในฮ่องกงอย่างเที่ยงตรง ความพยายามใด ๆ ที่จะเป็นอันตรายต่ออธิปไตยและความมั่นคงของจีน การท้าทายอำนาจของรัฐบาลกลางหรือใช้ฮ่องกงเพื่อดำเนิน

กิจกรรมแทรกซึมและก่อวินาศกรรมต่อต้านแผ่นดินใหญ่ถือเป็นการกระทำที่ข้ามเส้นและจะไม่ถูกอนุญาตให้เกิดขึ้นอย่างแน่นอน” (หลี่, 2560 : ออนไลน์)

จากสุนทรพจน์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าทางรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่ต้องการที่จะนำเกาะฮ่องกงกลับเข้าสู่ระบอบการปกครองตามแผ่นดินใหญ่ หลังจากได้ฮ่องกงคืนมาจากอังกฤษ อีกทั้งด้วยสถานการณ์การเมืองภายในของไต้หวันที่มีการนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ และจากสถานการณ์การประท้วงในเกาะฮ่องกง ทำให้สี่ จีนจึงเริ่มออกมาตรการต่าง ๆ มาควบคุมฮ่องกง รวมทั้งเริ่มปราบปรามผู้ที่มีแนวคิดอยากจะแยกฮ่องกงออกจากจีนแผ่นดินใหญ่

สาเหตุที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือ เกาะฮ่องกง อยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษก็เนื่องมาจากสงครามทางการค้าระหว่างจีนและอังกฤษ หรือ “สงครามฝิ่น” (Opium War) ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยเกิดขึ้นทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1839-1842 และครั้งที่ 2 เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1856-1860 โดยจีนเป็นฝ่ายผู้แพ้สงครามจึงต้องลงนามในสนธิสัญญานานกิง (Treaty of Nanking) ในปี ค.ศ. 1842 จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1856 เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ 2 ขึ้นมีชนวนเหตุมาจากขุนนางจีนเข้ายึดเรือแอร์โรว์ (Arrow) เรือสินค้าของชาวจีนแต่จดทะเบียนเป็นเรืออังกฤษ ทำให้เกิดสงคราม ผลปรากฏว่าจีนพ่ายแพ้สงครามอีกครั้งและต้องลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน (Treaties of Tianjin) ในปี ค.ศ. 1858 อังกฤษได้ขอทำอนุสัญญาปักกิ่งโดยมีใจความสำคัญว่าอังกฤษจะขอเช่าทางตอนใต้ของจีนรวมถึงเกาะฮ่องกง โดยเป็น

สัญญาเช่า 99 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1898-1997 (จันทร์ฉาย ภัคอธิคม, 2540 : 100-101)

เกาะฮ่องกงภายใต้การปกครองของอังกฤษได้มีการพัฒนาและวางรากฐานโครงสร้างต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยเทียบเท่ากับประเทศอื่น ๆ ในด้านการศึกษา รัฐบาลอังกฤษมีการบริหารโรงเรียน พัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ให้เสรีภาพในการแสวงหาความรู้ด้านการเมืองและสังคม ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล อาชีพ ความเสมอภาค, ให้มีเสรีภาพในการรวมตัวตั้งสมาคม มีสิทธิในการพิมพ์ โฆษณา และการแสดงความคิดเห็น (เขียน ธีระวิทย์, 2541 : 190) ฮ่องกงมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น มีโครงสร้างการปกครองแบบสภานิติบัญญัติ มีการเลือกตั้งรัฐบาลฮ่องกงโดยประชาชน ชาวฮ่องกง หลังฮ่องกงได้กลับคืนสู่ประเทศจีนเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ปี ค.ศ. 1997 จีนก็ได้ดำเนินนโยบายหนึ่งประเทศ สองระบบ เพื่อฟื้นฟูอำนาจอธิปไตยของตัวเองในเขตของฮ่องกง โดยยกสถานะฮ่องกงเป็นเขตบริหารพิเศษฮ่องกง ซึ่งขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางของประเทศจีน (เขียน ธีระวิทย์, 2541 : 190)

ตลอดเวลาที่เกาะฮ่องกงได้กลับมาอยู่ภายใต้จีนมิเกิดการประท้วงและการเรียกร้องประชาธิปไตยของประชาชนอยู่บ่อยครั้ง เช่น การชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย ในปี ค.ศ. 2003 การชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย ในปี ค.ศ. 2014 และการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย ในปี ค.ศ. 2019 ซึ่งหลังจากการประท้วงในปี ค.ศ. 2019 ทางรัฐบาลจีนก็เริ่มเข้ามาควบคุมการเมืองในฮ่องกงมากขึ้นโดยการเร่งออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อควบคุมความวุ่นวายที่เกิดขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2020 จีนลงมติในกฎหมายฉบับใหม่ นั่นคือ

“กฎหมายความมั่นคงแห่งชาติ” (Hong Kong Nationality Security Law) หรือ “กฎหมายฮ่องกง” โดยใช้เวลาร่างกฎหมายเพียง 6 สัปดาห์ก็ประกาศใช้ทันที คือมีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 มิถุนายน ปี ค.ศ. 2020 มีทั้งหมด 66 มาตรา โดยในตัวกฎหมายกำหนดว่าการแบ่งแยกดินแดนเป็นอิสระจากจีนแผ่นดินใหญ่ การล้มล้างอำนาจของรัฐบาลกลาง การก่อการร้าย การข่มขู่ประชาชน การสมรู้ร่วมคิดกับกองกำลังต่างชาติ เป็นอาชญากรรม มีโทษสูงสุดคือจำคุกตลอดชีวิต บางคดีจะพิจารณาเป็นการลับ อาจไม่ให้ประกันตัวและอาจไม่ให้มีทนาย โดยเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยเอาไว้ได้นานตามความสมควรแก่เวลา กฎหมายฉบับนี้ยังให้มีการจัดตั้งสำนักงานรักษาความมั่นคงแห่งชาติประจำฮ่องกงขึ้นมา โดยมีเจ้าหน้าที่ความมั่นคงของจีนเข้าไปประจำการ ทั้งตัวสำนักงานและบุคลากรโดยไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฮ่องกง แต่อยู่ใต้กฎหมายจีน (มาตรา 60) ดังนั้นเจ้าหน้าที่ฮ่องกงจึงไม่มีอำนาจตรวจสอบ ตรวจค้นหรือควบคุมตัว นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้ ฮ่องกงต้องจัดตั้งคณะกรรมการความมั่นคงของตัวเองขึ้นชุดหนึ่ง โดยมีที่ปรึกษาซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐบาลจีน อีกทั้งยังเปิดช่องให้ผู้บริหารสูงสุดของฮ่องกงมีอำนาจแต่งตั้งผู้พิพากษาสำหรับคดีความมั่นคงด้วย ประเด็นนี้ส่งผลถึงความมีอิสระของศาล (สาธิต มนต์สุรกุล, 2563)

นโยบายสำคัญในยุคของสี จิ้นผิง

นโยบายรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้การนำของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงนั้น เน้นการปฏิรูปเชิงลึก ทั้งด้านการปฏิรูปประเทศ ด้านการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน ด้านการสร้างควมมั่งคั่ง สร้างสังคมที่ดีขึ้น รวมไปถึงการขยายกองกำลังทหาร และปลูกกระตมความคิดให้ประชากรวัยรุ่นในจีนให้กล้าคิด กล้าทำเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมกับการให้ความสำคัญกับประเทศชาติตามนโยบาย “ความฝันของจีน (China's Dream)” ของรัฐบาล นอกจากนี้ยังได้มีการระบุแนวทางการดำเนินนโยบาย และคำประกาศภายหลังการเข้ารับตำแหน่ง ในปี ค.ศ. 2013 โดยได้มีการประกาศเปลี่ยนแปลงประเทศผ่าน “นโยบายเศรษฐกิจ 5 ด้าน” ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านที่ 1 คือ “3 สงคราม” เป็นการทำสงครามกับปัญหาด้านความยากจน ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านมลพิษ และปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวิกฤติเศรษฐกิจ, ด้านที่ 2 คือ “3 เปลี่ยน” เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและเปลี่ยนแปลงตัวนำการเติบโตทางเศรษฐกิจ, ด้านที่ 3 คือ “3 ปฏิรูป” ได้แก่ คุณภาพและประสิทธิภาพของตลาด รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการลงทุน, ด้านที่ 4 คือ “4 ประสาน” เป็นการเชื่อมโยงเศรษฐกิจ ระบบการเงินสมัยใหม่ นวัตกรรมและทรัพยากรมนุษย์ เข้าร่วมกันเพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและด้านสุดท้าย คือ “3 มี” เป็นการทำกลไกตลาดมีประสิทธิภาพ และวิสาหกิจขนาดเล็กมีการแข่งขัน รวมไปถึงมีการดูแลเศรษฐกิจขนาดใหญ่ให้มีความพอดี (อาร์ม ตั้งนิรันดร, 2561 อ้างถึงใน มุกรวิ ฉิมพะเนา, 2563) และได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ การเมือง

เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (หวัง เต้าหมิง และวราวุฒิ เรือนคำ, 2564 : 258-259)

นโยบายแรกคือนโยบายลดความยากจน โดยประเทศจีนมีการดำเนินนโยบายลดความยากจนมาตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีเหมา เจ๋อตง ปี ค.ศ. 1953 โดยเริ่มจากการใช้วิธีการช่วยเหลือในรูปแบบสวัสดิการที่เท่าเทียม หลังปี ค.ศ. 1979 จีนมีการดำเนินนโยบายลดความยากจนแบ่งเป็น 4 ระยะ ระยะแรกลดความยากจนจากการปฏิรูประบบ ระยะที่สองเป็นการลดความยากจนด้วยการพัฒนา ระยะที่สามเป็นการใช้ระบบการพัฒนา และระบบความช่วยเหลือเพื่อลดความจน ระยะที่สี่เป็นการลดความยากจนอย่างตรงจุด ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 2013 ที่สี จิ้นผิงเข้ามาเป็นผู้นำประเทศ (หวัง เต้าหมิง และวราวุฒิ เรือนคำ, 2564 : 261) นอกจากนี้ สี จิ้นผิงยังประกาศวาระแห่งชาติในการทำสงครามกับความยากจน ให้สำเร็จภายในปี ค.ศ. 2020 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็น “สังคมกินดีอยู่ดี” คือ ประชาชนชาวจีนสามารถคลายความกังวลในเรื่องของปากท้อง เครื่องนุ่งห่ม และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลจีนจัดสรรให้ ไม่ว่าจะเป็นที่พักอาศัย การรักษาพยาบาล รวมไปถึงการศึกษา เพื่อเป็นรากฐานสำคัญให้ประชาชนชาวจีนหลุดพ้นจากความยากจน การดำเนินนโยบายลดความยากจนมีเป้าหมายเพื่อลดความยากจนให้ครอบคลุม และสร้างกลไกลดความยากจนในระยะยาว ผ่านการใช้กระบวนการพิสูจน์ ช่วยเหลือ บริหารจัดการและการตรวจสอบอย่างตรงจุด โดยแนวทางในการขจัดความยากจนของจีนจะเน้นเรื่องการช่วยเหลือด้านปัจจัยพื้นฐานให้กับประชาชนในชนบทตามหลักการ “2 ไม่

กังวล” คือ คนจีนไม่ต้องกังวลเรื่องปากท้องและไม่ต้องห่วงเรื่องเครื่องนุ่งห่ม และ “3 หลักประกัน” ที่รัฐจะดูแลผู้ขาดแคลน คือ การศึกษา การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน และที่อยู่อาศัย นอกจากนี้รัฐบาลจีนยังส่งเสริมและช่วยเหลือในเรื่อง “8 มี” ได้แก่ มีที่พักอาศัยปลอดภัย, มีน้ำดื่ม ปลอดภัย, มีที่ดินพอได้ทำกินโดยการจัดสรรของรัฐ, มีธุรกิจสร้างรายได้, มีอย่างน้อยหนึ่งคนในครอบครัวที่มีงานทำ, มีประกันสังคมพื้นฐาน, มีข้าว เหลือสำรองและมีเงินออมในครอบครัว (มุกรวิ ฉิมพะเนา, 2563 : 267)

ผลที่เกิดขึ้นจากการขจัดความยากจนของจีน 5 ด้าน ด้านที่หนึ่ง คือการผลิต มีผู้หลุดพ้นจากความจนจากการพัฒนาการผลิตประมาณ 832 อำเภอ ด้านที่สองคือการย้ายถิ่นฐาน มีผู้หลุดพ้นจากความยากจนจากการย้ายถิ่นฐานสำเร็จมากกว่า 9.6 ล้านคน ด้านที่สามคือการพัฒนาระบบนิเวศ จากการพัฒนาและปรับปรุงระบบนิเวศทำให้มีผู้หลุดพ้นจากความยากจนมากกว่า 1.1 ล้านคน ด้านที่สี่คือการพัฒนาการศึกษา เด็กที่ประสบปัญหาเรื่องความยากจนกว่า 8 ล้านคนได้เข้าเรียนฟรีตามนโยบายของรัฐบาล ด้านที่ห้าคือประกันสังคม โดยมีผู้หลุดพ้นจากความยากจนกว่า 19.36 ล้านคน จากการสนับสนุนเบี้ยยังชีพนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 แม้การระบาดโควิดในปี ค.ศ. 2019 ผู้นำและรัฐบาลจีนยังคงดำเนินนโยบายเพื่อต่อสู้และเอาชนะความจนได้ในปี ค.ศ. 2020 (อักษรศรี พานิชสาส์น, 2565 : 77-79)

นโยบายต่อมาคือนโยบายการปฏิรูปกองทัพปลดแอกประชาชน โดย “กองทัพปลดแอกประชาชน” หรือ “จงกั๋วเหรินหมินจี้ฟงจวิน” ประสบปัญหาของการแทรกแซงทางการเมืองจากกองทัพเพื่อให้รัฐบาล

ดำเนินนโยบายทั้งภายในและนโยบายต่างประเทศเป็นไปตามผู้บริหารระดับสูงของกองทัพนั้นส่งผลต่อการแสดงออกของจีนในเวทีโลก โดยกองทัพจะทำการแทรกแซงรัฐบาลผ่านสองช่องทาง ช่องทางแรกคือการให้บุคคลจากกองทัพเข้าดำรงตำแหน่งระดับสูงในพรรคคอมมิวนิสต์ ช่องทางที่สองคือการให้บุคคลในกองทัพเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายสาธารณะของพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งปัญหานี้เกิดขึ้นในช่วงสมัยผู้นำพรรครุ่นที่ 3 และ 4 (กิตติพิศ พุทธิวินิช, 2563 : 7-8) ส่งผลให้ตำแหน่งประธานคณะกรรมการทหารส่วนกลางที่ควรจะเป็นผู้นำฝ่ายการเมืองของพรรคควบคุมกองทัพ ไม่สามารถมีอำนาจในการควบคุม และสั่งการได้ ดังนั้นเป้าหมายสำคัญของผู้นำพรรครุ่นที่ 5 คือการเพิ่มอำนาจให้แก่คณะกรรมการทหารส่วนกลางให้มีอำนาจในการบังคับบัญชากองทัพตามหลักการ “พรรคนำกองทัพ” มีเป้าหมายเพื่อสร้างกองทัพให้จงรักภักดีต่อพรรคคอมมิวนิสต์ เน้นการปฏิรูปกองทัพใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิรูประบบทหาร การปฏิรูปนโยบายกองทัพ และการบูรณาการการปฏิบัติการระหว่างฝ่ายทหารกับฝ่ายพลเรือน จนเกิดเป็น “แผนการปฏิรูปการป้องกันประเทศและกองทัพในเชิงลึก” ประกาศใช้เมื่อปลายปี ค.ศ. 2015 แบ่งเป้าหมายเป็นสองระยะคือให้กองทัพมีความทันสมัยภายในปี ค.ศ. 2035 และเป็นประเทศชั้นนำทางการทหารภายในปี ค.ศ. 2050 จากหลักการ “พรรคคุมกองทัพ” ทำให้การปฏิรูปกองทัพปลดแอกประชาชนเกิดการรวมอำนาจแบบ “ตรีเอกานุภาพ” คือการผสมผสานระบบผู้นำร่วมกับระบบผู้นำเดี่ยวเข้าไว้ในส่วนกลาง (กิตติพิศ พุทธิวินิช, 2563 : 5-22)

นโยบายถัดมาคือนโยบายลูกสามคน (Three-child Policy) เนื่องจากปัญหาจำนวนเด็กแรกเกิดลดลง ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน และความเหลื่อมล้ำในประเทศจีน อันเป็นผลจาก “นโยบายลูกคนเดียว” ที่มีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 จนทำให้ประธานาธิบดีสี จิ้นผิงตัดสินใจแก้ไขนโยบายภายหลังการประชุมใหญ่เมื่อต้นปี ค.ศ. 2013 จนนำไปสู่การประกาศใช้นโยบายใหม่ที่มีชื่อว่า “นโยบายลูกสองคนแบบมีเงื่อนไข” และยกเลิกนโยบายลูกคนเดียวในปี ค.ศ. 2015 แต่่นโยบายลูกสองคนก็ประสบกับปัญหาคล้ายคลึงกับนโยบายลูกคนเดียว นั่นคือ อัตราการตั้งครรภ์ และอัตราการเกิดต่ำ ซึ่งมาจากการที่รัฐบาลขาดความชัดเจนในเรื่องสวัสดิการ ภายหลังการประชุมกรมการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์ ในช่วงกลางปี ค.ศ. 2021 ได้ทำการประกาศใช้ “นโยบายลูกสามคน” รัฐบาลจีนได้ทำการประกาศมาตรการเพื่อสนับสนุน “นโยบายลูกสามคน” (Three-child policy) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหันมา มีลูกมากขึ้น เช่น การเพิ่มสวัสดิการการเลี้ยงดูเด็ก ลดภาระด้านการศึกษา เป็นต้น (ลดาวัลย์ ไข่มุก, 2566 : 20-21)

ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออนนโยบายลูกสองคน และนโยบายลูกสามคน เกิดจากสภาพสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการใช้นโยบายลูกคนเดียว ทั้งปัญหาเรื่องสถานะของผู้หญิงในสังคมจีนที่เปลี่ยนไป ผู้หญิงจีนให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพมากกว่าการวางแผนครอบครัว การเปลี่ยนแปลงของค่านิยมในสังคม ประชาชนให้ความสำคัญกับการมีลูกคนเดียว สถานะทางเศรษฐกิจในครัวเรือน ทำให้หลายครอบครัวมองว่าการมีลูกมากขึ้นนั้นเป็นภาระทาง

ค่าใช้จ่าย และปัญหาสำคัญภายหลังการเกิดโรคระบาดคือ การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ ครอบครัวหลายครอบครัวเกิดความกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่จะส่งผลต่อการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ประกอบกับมาตรการของรัฐ “นโยบายโควิดเป็นศูนย์” ส่งผลกระทบต่อความเป็นกังวลของประชาชนจีน (ลดาวัลย์ ไขคำ, 2566 : 17-23)

ในขณะที่นโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญก็คือนโยบายสีโนมิกซ์ (Xinomics) โดยเป็นยุทธศาสตร์หรือโมเดลเศรษฐกิจภายใต้การบริหารประเทศของสี จิ้นผิง ซึ่งเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นวงกว้างและนำรูปแบบ “โมเดลเศรษฐกิจวงจรรคู่” (Dual Circulation Model) มาใช้ควบคู่และเป็นแกนหลักในการปรับโครงสร้างบริหารทางเศรษฐกิจของจีน โดยใช้หลักการการหมุนเวียนภายในประเทศ เชื่อมโยงกับการหมุนเวียนเศรษฐกิจภายนอก ซึ่งโมเดลเศรษฐกิจวงจรรคู่ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปีของประเทศจีน ฉบับที่ 14 ประจำปี ค.ศ. 2021-2025 โดยลักษณะเด่นของแนวทางสีโนมิกซ์ คือ ไม่เน้นเติบโตแต่เน้นมั่นคง และจะให้ความสำคัญกับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของจีนเป็นประการแรก เพิ่มการบริโภคภายในประเทศเพื่อลดการพึ่งพาจากภาคส่วนต่างประเทศ รวมไปถึงการหันมาใช้เทคโนโลยีของจีนผ่านการทุ่มงบประมาณการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมแห่งอนาคตด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ “Made in China 2025” (อักษรศรี พานิชสาส์น, 2566 : 50)

ประเด็นสำคัญอีกประการ คือ สี จิ้นผิงมองว่าสีโนมิกซ์ไม่ใช่แนวทางการนำเงินไปสู่รัฐสวัสดิการที่เน้นแจกเงินหรือสิ่งของให้ประชาชน แต่ให้ความสำคัญกับบทบาทของรัฐหรือพรรคคอมมิวนิสต์ในการขับเคลื่อนโลก เศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ภาคธุรกิจจีนมีการเมืองแบบรวมศูนย์อำนาจและนำกลไกของรัฐมาจัดระเบียบทางเศรษฐกิจ ซึ่งนักวิชาการวิเคราะห์ว่าภายใต้การนำของสี จิ้นผิง เศรษฐกิจจีนกลายเป็น “ระบบทุนนิยมโดยรัฐที่มีพรรคเป็นใหญ่” (Party-State Capitalism) (อักษรศรีพานิชสาส์น, 2566 : 51)

ผลจากแนวทางสีโนมิกซ์ได้ช่วยยกระดับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของชาวจีน จากในปี ค.ศ. 2012 ก่อนการขึ้นมาดำรงตำแหน่งของสี จิ้นผิง ชาวจีนเคยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 6,283 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี จัดเป็นอันดับที่ 94 ของโลก แต่ตัวเลขในปี ค.ศ. 2021 รายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 12,566 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี หรือขึ้นมาเป็นอันดับที่ 64 ของโลก นอกจากนี้ในปี ค.ศ. 2023 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจีนยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอยู่ที่ 39,218 หยวน เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2022 ถึง 6.1% และมีค่าใช้จ่ายด้านการบริโภคต่อหัวอยู่ที่ 26,796 หยวน เพิ่มขึ้น 9.0 % จากปี ค.ศ. 2022 (China Radio International, 2567) ผลจากแนวทางสีโนมิกซ์ ประกอบกับนโยบายขจัดความยากจนสามารถทำให้ชาวจีนหลุดพ้นจากความยากจนได้สำเร็จนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2020 ซึ่งช่วยให้คนจนหรือชนชั้นแรงงานในบริเวณชนบทของจีนจำนวนถึง 98.99 ล้านคนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวจน

บรรลุเป้าหมายของรัฐต่อการขยายกลุ่มชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อมากขึ้นอีกด้วย (อักษรศรี พานิชสาส์น, 2566 : 52)

นโยบายยุทธศาสตร์ยุคสมัยใหม่

ในการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ครั้งที่ 18 ปี ค.ศ. 2012 ในการประชุมในช่วงที่สองได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ โดยกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ “สองร้อยปีในช่วงสองเวลา (Two Centenary Goals)” โดยมีเนื้อหาสำคัญคือการฟื้นฟูอันยิ่งใหญ่ของประเทศจีน โดย 100 ปีแรก จะเป็นช่วงของ “สังคมที่มีความมั่งมี มั่งคั่งในทุกด้าน” ถือเป็นเป้าหมายสำคัญภายในปี ค.ศ. 2021 ช่วงระยะเวลาที่สี่ จีนยังคงดำรงตำแหน่งผู้นำ และเป้าหมายในปี ค.ศ. 2049 หรือ 100 ปีหลังจะเป็นช่วงของ “การสร้างสรรคจีนให้เป็นสังคมนิยมที่มีความเข้มแข็งและล้ำสมัย” (เจียน กวอ และนรชาติ วัง, 2563)

“สองร้อยปีในช่วงสองเวลา” จึงถือว่ามีคามสำคัญยิ่ง เพราะเปรียบเสมือนเป็นหลักประกันความถูกต้องต่อการเข้ามาบริหารประเทศและคำสัญญาที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนให้ไว้กับประชาชนชาติจีน นอกจากนี้ยังมี การกล่าวถึงการวางแผนด้านยุทธศาสตร์ในอนาคตของจีนผ่านการต่อต้านคอร์รัปชันทางด้านการเมือง โดยสี่ จีนผิงได้ดำเนินการกระชับอำนาจและสร้างความชอบธรรมหลังการขึ้นมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี ค.ศ. 2012 ผ่านการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเข้มข้นระหว่างการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ครั้งที่ 18 ได้เปิดฉากดำเนินมาตรการ “ตีเสือ” “ตบแมลงวัน” “ล่าจิ้งจอก”

ยกตัวอย่างเช่น ป๋อ ซีไหล (Bo Xilai) อดีตสมาชิกกรมการเมือง, โจว หย่งคัง (Zhou Yongkang) หนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการประจำกรมการเมือง ซึ่งเป็นผู้นำระดับสูงในพรรคคอมมิวนิสต์ที่ถูกสอบสวนและถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิต เป็นต้น ยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันฉบับสี่ จิ้นผิงใช้วิธีการ “การจัดการแบบรวม” นำภารกิจโดยพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในลักษณะระบบต่อต้านคอร์รัปชันแบบ “การจัดการแบบรวม” โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่รัฐแห่งชาติ (National Supervision Committee ; NSC) ขึ้นมา ซึ่งได้ยุบรวมคณะกรรมการตรวจสอบวินัยศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน องค์กรต่อต้านคอร์รัปชันสำนักนายกรัฐมนตรี และของสำนักงานอัยการสูงสุดประชาชนจีนมาเป็นคณะกรรมการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่รัฐแห่งชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันที่ก่อตั้งขึ้นมาเพียงองค์กรเดียวในระบบต่อต้านคอร์รัปชันในสมัยของสี่ จิ้นผิง (เจี้ยน กวอ และนรชาติ วัง, 2020 : 60-63) ส่งผลให้ในช่วงสมัยแรกของการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ในปี ค.ศ. 2017 และหลังการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 19 จะสังเกตได้อย่างชัดเจนว่า คนสนิทหรือกลุ่มผลประโยชน์ของ สี่ จิ้นผิง ในพรรคคอมมิวนิสต์หรือสถาบันฝ่ายบริหาร ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นบุคคลระดับสูงและสนับสนุน สี่ จิ้นผิง อย่างเต็มที่อีกด้วย (จุลชีพ ชินวรรโณ, 2565 : 160)

จากที่กล่าวมาข้างต้น นโยบายภายในประเทศของ สี่ จิ้นผิง ให้ความสำคัญครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสังคม โดยมีเป้าหมายหลักที่สำคัญในการปฏิรูปฟื้นฟูประเทศ ผ่านการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลาภายใต้การบริหารของ สี่ จิ้นผิง ไม่ว่าจะเป็น

ยุทธศาสตร์ “ความฝันของจีน (China’s Dream)”, “สองร้อยปี ในสองช่วงเวลา (Two Centenary Goals)” ต่างมีเป้าหมายเช่นเดียวกันคือ ภาพอนาคตของการฟื้นฟูอันยิ่งใหญ่ของประชาชาติจีนที่แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม การนำประเทศจีนไปสู่สังคมนิยมแบบจีนในโลกสมัยใหม่ ประชาชาติจีนพอยู่พอกินมั่งมีศรีสุขอย่างทั่วถึง และเป็นระบอบสังคมนิยมที่เข้มแข็ง

นโยบายต่างประเทศที่สำคัญ

ภายหลังการขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีในการประชุมสภาผู้แทนประชาชนครั้งที่ 12 ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2013 สี จิ้นผิง ได้ให้ความสนใจต่อการต่างประเทศของจีนอย่างมาก ผู้นำจีนรุ่นที่ 5 ภายใต้การนำของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และ นายกรัฐมนตรีหลี่ เค่อเฉียง (Li Keqiang) ได้จัดการประชุมภายในระหว่างผู้นำพรรคระดับสูงเกี่ยวกับการต่างประเทศถึง 2 ครั้ง คือการประชุมเกี่ยวกับการทูตกับประเทศเพื่อนบ้าน (Conference on Neighborhood Diplomacy) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2013 และการประชุมส่วนกลางเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้องกิจการระหว่างประเทศ (Central Conference on Work Relating to Foreign Affairs) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2014 การประชุมทั้ง 2 ครั้งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของนโยบายต่างประเทศและการทูตของผู้นำจีนรุ่นที่ 5 นี้ (จุลชีพ ชินวรรณ, 2565 : 173-174)

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของจีนในปัจจุบันมีเป้าหมายอยู่ที่วิสัยทัศน์ของ สี จิ้นผิง นั่นคือ “ความฝันของจีน (China’s Dream)” ซึ่ง

หมายถึง การฟื้นฟูพลัง (Rejuvenation) ของชาติจีนให้เป็นประเทศสังคมนิยมที่ทันสมัยมีความมั่งคั่งและเข้มแข็ง เพื่อเกียรติภูมิศักดิ์ศรีในการเฉลิมฉลอง 100 ปี 2 ครั้ง (Double Centenniality) ซึ่งยังคงเน้น “การพัฒนาอย่างสันติ” (Peaceful Development) โดยสี จิ้นผิง ยืนยันในสุนทรพจน์หลายครั้งว่าจีนยังคงปฏิบัติตามแนวทาง “การพัฒนาอย่างสันติ” ที่ได้เริ่มเอาไว้แต่เพิ่มเงื่อนไขว่าการพัฒนาอย่างสันตินี้จะต้องดำเนินไปพร้อมกับการที่จีนให้ความสำคัญกับการพิทักษ์ ปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของจีน (จุลชีพ ชินวรโรณ, 2565 : 174)

ภายใต้การดำเนินการทางการทูตของ สี จิ้นผิง จีนได้จัดลำดับความสำคัญใหม่โดยเน้นความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเป็นลำดับแรก ด้วยการสร้างความสัมพันธ์บนหลักการไม่ตรีจิต ความจริงใจ ประโยชน์ร่วมกันและรวมด้านต่าง ๆ ไว้ทั้งหมดตามด้วยความสัมพันธ์กับมหาอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสหรัฐอเมริกา โดยจีนจะสร้างความสัมพันธ์กับมหาอำนาจรูปแบบใหม่ ซึ่งต้องการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกับสหรัฐอเมริกา จีนตระหนักว่าตนมีขีดความสามารถไม่ด้อยกว่าสหรัฐอเมริกาและควรมีบทบาทสำคัญและแสดงความเป็นผู้นำในโลกในการแก้ไขปัญหาประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังจะเห็นจากข้อตกลงระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่วนลำดับที่สามเป็นความสัมพันธ์กับประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่จีนต้องการสร้างความเป็นหุ้นส่วนด้วยหลักการและผลประโยชน์ร่วมกัน (จุลชีพ ชินวรโรณ, 2565 : 175)

ความแตกต่างของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของจีนภายใต้ผู้นำสี จิ้นผิง กับผู้นำคนก่อน ๆ คือการเปลี่ยนไปใช้แนวทางดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกที่มีท่าทีแข็งกร้าว (จุลชีพ ชินวรรณ, 2565 : 174) ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านหลายสุนทรพจน์ของสี จิ้นผิงเกี่ยวกับประเด็นของไต้หวัน โดยประธานาธิบดีสี จิ้นผิง มักจะเน้นย้ำถึงการรวมชาติไต้หวันกับจีนว่าเป็นสิ่งที่ “หลีกเลี่ยงไม่ได้” พร้อมขู่ว่าการใช้กำลังทางทหารเพื่อผนวกเกาะไต้หวันเข้ามาเป็นของจีนอาจเป็นหนึ่งในทางเลือกที่ปฏิเสธไม่ได้ นอกจากนี้การเดินทางไปเยือนไต้หวันของนางแนนซี เพโลซี (Nancy Pelosi) ประธานสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ ในช่วงกลางปี ค.ศ. 2022 ที่ผ่านมาก็ได้แสดงให้เห็นถึงท่าทีแข็งกร้าวของจีนบนเวทีต่างประเทศที่ยังคงยึดมั่นในนโยบายจีนเดียว (One China Policy) อย่างแน่วแน่จากการตอบโต้ของจีนในการเพิ่มแรงกดดันในบริเวณช่องแคบไต้หวัน

ประเทศจีนภายใต้การขึ้นมาดำรงตำแหน่งของสี จิ้นผิง ต่อจากหู จิ่นเทา ได้ผ่านพ้นจุดสูงสุดของความสำเร็จของนโยบายปฏิรูปแล้วและกำลังเคลื่อนเข้าสู่สภาวะวิกฤตอันเนื่องมาจากแนวโน้มการลดลงอย่างต่อเนื่องของอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจนับตั้งแต่เริ่มเข้าสู่ทศวรรษ 2010 เป็นต้นมา ซึ่งหากไม่มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่อย่างชัดเจนภายในทศวรรษ 2020 ก็อาจจะเข้าสู่สภาวะเศรษฐกิจหดตัวซึ่งจะนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางสังคมที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐบาล ต้นทศวรรษ 2010 ที่สี จิ้นผิงขึ้นสู่อำนาจเขามีต้นทุนทางการเมืองระหว่างประเทศจากการดำเนินนโยบายของผู้นำคนก่อน ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและนำพาจีนผ่านวิกฤตการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้เขาจึง

เข้าสู่การเป็นประธานาธิบดีด้วยท่วงทีของผู้ที่จะเป็นผู้นำโลก (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์, 2565 : 188)

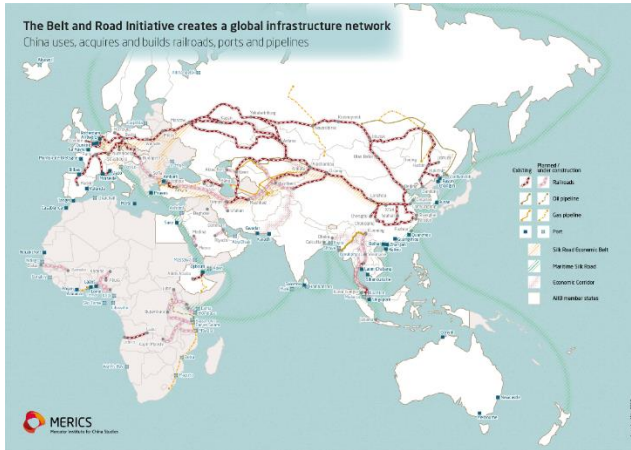
**ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative - BRI),
แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม (Silk Road Economic Belt) และ
เส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 (Maritime Silk Road)**

นโยบายแถบและทางมีชื่อเต็ม ว่า "แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม" (Silk Road Economic Belt) และ "เส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 (21st Century Maritime Silk Road) เป็นนโยบายที่สี จิ้นผิง ประกาศเป็นนโยบายสำคัญหลังจากที่ได้ก้าวขึ้นเป็นผู้นำในปลายปี ค.ศ. 2013 โดยเป็นโครงการพัฒนาโครงข่ายสาธารณูปโภคที่จะเชื่อมโยง 3 ทวีป ได้แก่ เอเชีย ยุโรปและแอฟริกา 4 มหาสมุทร ได้แก่ แปซิฟิก อินเดีย แอตแลนติก และอาร์คติก โดยมีจีนเป็นศูนย์กลาง โครงการนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม และ เส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์, 2565 : 189-211)

แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative : BRI" หรือ "ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง" เริ่มต้นจากเมืองซีอาน ตัดผ่านทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศจีน ออกสู่กลุ่มประเทศเอเชียกลางซึ่งเป็นพันธมิตรกับจีนในองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ ลงใต้สู่อัฟกานิสถานแล้วมุ่งตะวันตกผ่านอิหร่านเข้าสู่ปลายสุดของทวีปเอเชียที่ตุรกี จากนั้นเข้าสู่ทวีปยุโรป ขึ้นเหนือไปยังมอสโกแล้วมุ่งตะวันออกทะเลที่เมืองท่าสำคัญของทวีป

ยุโรป 2 เมือง ได้แก่เมืองรอตเตอร์ดาม ประเทศเนเธอร์แลนด์ และเมืองเวนิส ประเทศอิตาลี จะเห็นได้ว่าเส้นทางนี้ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายพันธมิตรของจีนที่สำคัญ คือกลุ่มประเทศเอเชียกลางและรัสเซีย ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ก่อตั้งองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ร่วมกับจีน และกลุ่มประเทศมุสลิมที่มีความขัดแย้งรุนแรงกับนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เช่น อัฟกานิสถานและอิหร่าน ตลอดจนพันธมิตรที่เคยเป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์สังคมนิยมในยุโรปตะวันออก อาทิ โปแลนด์และฮังการี (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์, 2565 : 190-192)

ส่วนเส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 ตั้งชื่อคล้ายกับแถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม แต่เป็นเส้นทางเชื่อมทะเลและมหาสมุทร โดยเริ่มต้นจากฝูโจวซึ่งเป็นเมืองท่าเก่าแก่ทางตะวันออกของจีน ลงใต้ผ่านเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ แล้วออกสู่ทะเลจีนใต้ เชื่อมโยงกับเมืองท่าสำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สิงคโปร์และอินโดนีเซีย ผ่านช่องแคบมะละกา เข้าสู่มหาสมุทรอินเดียผ่านเมืองท่าสำคัญในอินเดียและศรีลังกาจากนั้นตัดผ่านมหาสมุทรอินเดียไปทางทิศตะวันตกมุ่งสู่ทวีปแอฟริกา จากนั้นขึ้นเหนือผ่านโซมาเลีย อ่าวเอเดน เข้าสู่ทะเลแดง แล้วตัดออกคลองสุเอซ ประเทศอียิปต์ เข้าสู่ทวีปยุโรป ก่อนจะไปบรรจบกับแถบเศรษฐกิจ เส้นทางสายไหม ณ เมืองท่าเวนิส เส้นทางนี้จะเน้นเครือข่ายธุรกิจของกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลเป็นฐานสำคัญ จึงเริ่มต้นจากกลุ่มเมืองท่าชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของจีนแล้วเชื่อมโยงเข้ากับเมืองท่าของกลุ่มธุรกิจจีนโพ้นทะเลที่สำคัญที่สุดอีก 2 แห่งในโลกสมัยใหม่ ได้แก่ ฮองกงและสิงคโปร์ (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์, 2565 : 192-193)

ภาพที่ 1 : แผนที่แสดงการสร้างโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานภายใต้ข้อริเริ่มหนึ่งแถบ
หนึ่งเส้นทาง
ที่มา : MERICS, 2018

ปัญหาของนโยบายแถบและทางคือหากดำเนินการบริหารได้ไม่ดี หรือไม่ได้รับความร่วมมือจากชาติพันธมิตร นโยบายก็ไม่อาจสำเร็จได้ซึ่งจะนำไปสู่วิกฤตเศรษฐกิจ และแม้จะสามารถบริหารเงินลงทุนได้และได้รับความร่วมมือจากชาติพันธมิตรแต่หากโครงการดำเนินการช้าเกินไปจนไม่ทันที่จะป้องกันสภาวะเศรษฐกิจถดถอยได้ ก็อาจจะนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมืองในจีน นอกจากนี้การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

2019 (COVID-19) ก็ได้ทำให้จีนต้องพบกับสภาวะเศรษฐกิจขยายตัวติดลบในปี ค.ศ. 2020

ในทศวรรษแรกของการดำเนินนโยบายก็มีปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญคือ 1.) ปัญหาภัยกับดักหนี้ (Debt Trap) ที่ทำให้เกิดข้อครหาว่าฝ่ายจีนนั้นตั้งใจทำข้อตกลงให้กู้เงินให้กลายเป็นกับดักหนี้เพื่อขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมืองในพื้นที่ต่าง ๆ เช่นกรณีท่าเรือมะกัมปุระ มหิหนารายปักษา ประเทศศรีลังกา ซึ่งทางรัฐบาลได้กู้เงินดำเนินการจากเงินจำนวนมาก และไม่สามารถจ่ายหนี้ได้ตามกำหนด ทำให้ต้องชดใช้ด้วยการอนุญาตให้ทุนจีนเข้ามาเป็นผู้เข้าดำเนินการท่าเรือดังกล่าวเป็นเวลา 99 ปีนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2017 หากพิจารณาดูแล้วผู้เสียหายน่าจะเป็นรัฐบาลจีนมากกว่า เนื่องจากรัฐบาลจีนจะต้องรับประกันหนี้เสียจำนวนมาก และในหลายครั้งสิ่งที่จีนได้รับกลับมาก็ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่จะคุ้มกับการลงทุนแบบรับประกันหนี้เสียของรัฐบาลจีน และ 2.) ปัญหาการคอร์รัปชัน โดยกลุ่มทุนจีนได้เจรจาข้อตกลงโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายแถบและทางกับผู้นำรัฐบาลที่ทุจริตคอร์รัปชันหรือเป็นเผด็จการ ทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินการตามข้อตกลง โดยหากเป็นในกรณีรัฐบาลประชาธิปไตยก็เสี่ยงที่จะถูกรัฐบาลที่ได้รับเลือกตั้งในสมัยถัดมาตรวจสอบ และเรียกร้องให้แก้ไขข้อตกลงดังเช่นกรณีของมาเลเซีย ส่วนกรณีที่เป็นรัฐบาลเผด็จการนั้นหลายครั้งก็ต้องพบกับการต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของรัฐบาล เช่นกรณีการสร้างเขื่อนในพื้นที่ของชนกลุ่มน้อยในเมียนมาร์ หรือการสร้างเหมืองแร่หายากในเวียดนามตอนใต้ทำให้นำไปสู่ภาวะขาดทุนเพิ่มขึ้นของฝ่ายจีนที่มัก

เป็นผู้ลงทุนหลักในโครงการ (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์, 2565 : 208-209)

บทสรุป

ภายหลังการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 18 ในปี ค.ศ. 2012 สี จิ้นผิงก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งในสมัยแรกนั้นสี จิ้นผิงสามารถทำผลงานได้โดดเด่น และได้รับความนิยมนอกจากประชาชนจากการบริหารประเทศ และปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง อีกทั้งจากหลักการที่ประกาศต่อประชาชนนั้นสามารถทำได้จริง ทำให้ในปี ค.ศ. 2017 การประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 19 ได้มีการประกาศให้สีจิ้นผิงสามารถดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดได้ตลอดชีพ (กมลชนก โตสงวน, 2562 : 327) ทำให้เขาสามารถมีอำนาจในการบริหารประเทศ และอำนาจในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและนโยบายต่างประเทศได้อย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของสี จิ้นผิงทั้งสามด้าน กล่าวคือด้านเศรษฐกิจ มีการออกนโยบายลดปัญหาความยากจนให้กับประชาชนจีน เพื่อให้ประชาชนจีนพอกพูนอกิน ตามหลักการความฝันของจีน และนโยบายยุทธศาสตร์ยุคใหม่ ตั้งเป้าหมายลดจำนวนคนจนในประเทศจีนให้สำเร็จภายในปี ค.ศ. 2020 กำหนดนโยบายสีโนมิกซ์ขึ้นเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของจีน ภายใต้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยพรรคคอมมิวนิสต์จีน ด้านการเมือง เน้นการกำหนดนโยบายปฏิรูปกองทัพ เพื่อเพิ่มอำนาจให้กับคณะกรรมการทหารส่วนกลางในการใช้อำนาจในการบังคับบัญชา ด้านการต่างประเทศ มี

การกำหนดนโยบายพัฒนาทางด้านทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ อย่างนโยบายแถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 และได้มีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน

แม้จะประสบปัญหาที่ขัดกันและปัญหาคอรัปชั่น ทางการเงินก็ยังคงดำเนินนโยบายต่อไปเพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตามสาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การนำของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงนั้นก็ยังประสบปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับหลาย ๆ ประเทศทั้งกรณีข้อพิพาททะเลจีนใต้ ในการอ้างสิทธิ์ครอบครองดินแดนหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ของจีน และอีก 5 ประเทศบนพื้นที่ทะเลจีนใต้ นอกจากนี้จีนยังมีประเด็นกับเขตปกครองพิเศษฮ่องกงในการใช้กฎหมายปราบปรามกลุ่มผู้ประท้วงเรียกร้องการแบ่งแยกฮ่องกงออกจากจีนแผ่นดินใหญ่จากเรื่องแนวคิดทางการปกครองที่แตกต่างกัน ทางการเงินแผ่นดินใหญ่ได้ส่งเจ้าหน้าที่ความมั่นคงเข้าควบคุมการดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้กระทำผิดในฮ่องกง ซึ่งจากที่ได้กล่าวไปทั้งหมดนั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ และความสามารถในการบริหารประเทศของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง จึงเป็นเหตุให้ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนก้าวขึ้นสู่ประเทศชั้นนำของโลก

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพิศ พุทธิวิช. (2563). การปฏิรูปกองทัพปลดแอกประชาชน : นัยต่อ
ความเป็นผู้นำของสีจิ้นผิง. *วารสารสังคมศาสตร์*, 50(1), 1-24.
- กมลชนก โตสงวน. (2562). เส้นทางประวัติศาสตร์การปกครองของ
ประเทศจีน THE HISTORY OF CHINA'S GOVERNMENT.
วารสารปัญญาภิวัฒน์, 11(1), 315-329.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ และวาสนา วงศ์สุรวัฒน์. (2565). *ประวัติศาสตร์จีนหลัง
เหมา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ซิลค์เวอร์ม.
- กนกกฤษณ์ รักษาพราหมณ์. (2566). “ฟิลิปปินส์ – จีน” กับความขัดแย้ง
ระลอกใหม่ในทะเลจีนใต้. *MarSec Focus*, 12/2566, 1-2.
- กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. (2559). *中国在南海
的主权和海洋权益不会因仲裁结果受到任何影响*. สืบค้น
เมื่อ 2 พฤษภาคม 2567 จาก
[https://www.mfa.gov.cn/web/wjlb_673085/zzjg_673183/
xws_674681/xgxw_674683/201607/t20160716_7676227.
shtml](https://www.mfa.gov.cn/web/wjlb_673085/zzjg_673183/xws_674681/xgxw_674683/201607/t20160716_7676227.shtml)
- เจียน ฉีระวิทย์. (2541). *นโยบายต่างประเทศจีน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจียน กวอ และนรชาติ วัง. (2561). การวิเคราะห์นโยบายด้านยุทธศาสตร์
“ยุคสมัยใหม่” ของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง. *วารสาร MFU
Connexion*, 7(2), 198-221.

- จันทร์ฉาย ภัคอธิคม. (2542). *ประวัติศาสตร์จักรวรรดิจีน*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จุลชีพ ชินวรรณ. (2555). *ผลัดแผ่นดินมังกร: จีนภายใต้ผู้นำรุ่นที่ 5*.
กรุงเทพฯ: openbooks
- จุลชีพ ชินวรรณ. (2565). *มังกรผงาด : 70 ปีการเมืองสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน (ค.ศ. 1949-2019)*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มุกกรวี ฉิมพะเนาวิ. (2563). การพัฒนาสู่ความทันสมัยกับโมเดลการพัฒนา
แบบจีน. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*. 9(3), 260-272.
- ลดาวลัย ไขคำ. (2566). จากนโยบาย “ลูกคนเดียว” สู่ “ลูกสามคน” : บท
วิเคราะห์ความท้าทายของนโยบายควบคุมจำนวนประชากรในจีน
สมัยใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 49(2), 13-26.
- ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ. (2560). อาเซียนและความขัดแย้งในทะเลจีนใต้.
วารสารเอเชียพิจาร, 4(8), 59-87.
- หยางจงเหม่ย. (2557). *สี่จีนผิง: บนทางแยกประวัติศาสตร์จีน*[Xi Jin Ping:
zhan zai li shi shi zi lu kou de Zhong gong xin ling dao
ren] (กนิษฐา สีสามณี, แปล). กรุงเทพฯ :มติชน. (ต้นฉบับพิมพ์ปี
ค.ศ. 2011)

หลี่ยาอู่ย. (2560, กรกฎาคม 2). *Full Text: Xi's speech at meeting marking HK's 20th anniversary, inaugural ceremony of 5th-term HKSAR gov't.* [Block post]. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2564 จาก <https://www.ecns.cn/2017/07-02/263704.shtml>

หวัง เต้าหมิง และวราวุฒิ เรือนคำ. (2564). วิเคราะห์แนวคิดนโยบายลดความยากจนของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 35(3), 249-270.

อักษรศรี พานิชสาส์น. (2565). ถอดบทเรียนแก้จนแบบจีนด้วยแนวทาง 2D 3M. *วารสารรัฐสารวิรัช*, 64(1), 75-84.

อักษรศรี พานิชสาส์น. (2566). รูปแบบเศรษฐกิจจีนยุคสีจิ้นผิงและการปรับประยุกต์กับเศรษฐกิจไทย. *วารสารรัฐสารวิรัช*, 65(2), 47-58.

China Radio International. (2567, มีนาคม 1). จีนประกาศสถิติการพัฒนาศรษฐกิจสังคมแห่งชาติปี 2023. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2567 จาก <https://thai.cri.cn/2024/03/01/ARTIFcB0bUrTLta1Tzn8DtJY240301.shtml>

MERICs. (2018). *Mapping the Belt and Road initiative: this is where we stand.* [Image]. จาก https://merics.org/sites/default/files/2020-06/Silkroad-Projekt_EN_2020_150dpi.png

Translated Thai References

- China Radio International. (2024, March 1). *China announces national economic and social development statistics for 2023*. Retrieved May 2, 2024, from <https://thai.cri.cn/2024/03/01/ARTIFcB0bUrTLta1Tzn8DtJY240301.shtml>
- Chinwanno, C. (2012). *Shed the Dragon Land: China Under the 5th Generation of Leaders*. Bangkok: openbooks. (in Thai).
- Chinwanno, C. (2022). *The Rising Dragon: 70 Years of Chinese People's Politics (1949 - 2019)*. Bangkok: Faculty of Political Science, Thammasat University. (in Thai).
- Guo, J. and Weimin, W. (2561). Policy Analysis on the Xi Jinping's New Era and China's Strategy. *MFU Connexion*, 7(2), 198-221. Retrieved From <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/MFUconnexion/article/view/241208/164181>. (in Thai).
- Tosanguan, K. (2019). THE HISTORY OF CHINA'S GOVERNMENT. *Panyapiwat Journal*, 11(1), 315-329. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/186319/130921>. (in Thai).

- Khaikham, L. (2023). From the “One-Child” to the “Three-Child” Policy :An Analysis of the Challenges of Population Control Policy in Modern China. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 49(2), 13-26. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/socku/article/view/260917/181825>. (in Thai).
- Li, Y. H. (2017, July 2). *Full Text: Xi’s speech at meeting marking HK’s 20th anniversary, inaugural ceremony of 5th-term HKSAR gov’t*. [Block post]. Retrieved March 12, 2021, from <https://www.ecns.cn/2017/07-02/263704.shtml>
- MERICs. (2018). Mapping the Belt and Road initiative: this is where we stand. [Image]. Retrieved from https://meric.org/sites/default/files/2020-06/Silkroad-Projekt_EN_2020_150dpi.png
- Ministry of Foreign Affairs of the People’s Republic of China. (2016). *China’s sovereignty and maritime rights and interests in the South China Sea will not be affected in any way by the arbitration outcome*. Retrieved May 2, 2024, from

https://www.mfa.gov.cn/web/wjwb_673085/zzjg_673183/xws_674681/xgxw_674683/201607/t20160716_7676227.shtml

Chimphanao, M. (2020). Modernization and Chinese Development Model. *Nakhon Lampang Buddhist's Journal*. 9(3), 260-272. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NBJ/article/view/251606/170923>. (In Thai).

Phaksuwan, S. (2017). ASEAN and Conflicts in South China Sea. *Asia Critique*, 4(8), 59-87. Retrieved from <https://kpi-lib.com/elib/cgi-bin/opacexe.exe?lang=0&cat=aut&pat=&db=Main&op=dsp&skin=s&&bid=20141&lpp=20&catop=.> (in Thai).

Phanishsarn, A. (2023). China's economic model under Xi Jinping and its implications for Thailand. *The National Defence College of Thailand Journal*. 65(2), 47-58. Retrieved From https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ratthapirak/article/view/266567/179602_. (in Thai).

Phanishsarn, A. (2022). Lessons learned from Poverty Alleviation in China with 2D 3M approach. *The National Defence college of Thailand Journal*, 64(1), 75-84. Retrieved from <https://so05.tci->

thaijo.org/index.php/ratthapirak/article/view/260260/176130. (in Thai).

Phuttivanich, K. (2020). People's Liberation Army Reforms: Implications for Xi's Leadership. *Journal of Social Sciences*, 50(1), 1-24. Retrieved from <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/ssjpolsci/article/view/716/527> (in Thai).

Puckadhikom, C. (1999). *History of the Chinese Empire*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (in Thai).

Raksabrahmin, K. (2023). "Philippines - China" and a new conflict in the South China Sea. *MarSec Focus*, 12/2023, 1-2. Retrieved from <https://www.nsc.go.th/wp-content/uploads/2023/08/MarSecFocus-2566-08-15.pdf>. (in Thai).

Teerawit, K. (1998). *China Foreign Policy*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai).

Wang, D. and Ruankham, W. (2021). AN ANALYSIS OF POVERTY REDUCTION POLICIES OF XI JINPING. *SUTHIPARITHAT JOURNAL*, 35(3), 249-270. Retrieved from https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPU_Suthiparithat_Journal/article/view/253538/172016 (in Thai).

Wongsurawat, K. and Wongsurawat, W. (2022). *Chinese history after Mao*. Bangkok: Silkworm Publishing. (in Thai).

Yang, Z. M. (2014). *Xi Jinping at a Crossroad in Chinese History*[Xi Jin Ping: zhan zai li shi shi zi lu kou de Zhong gong xin ling dao ren] (Leelamanee, K. translate). Bangkok: Matichon. (Original publish 2011)